27/01/2023

Χριστόδουλος: 15 χρόνια χωρίς τον επαναστάτη Αρχιεπίσκοπο (ΦΩΤΟ)

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

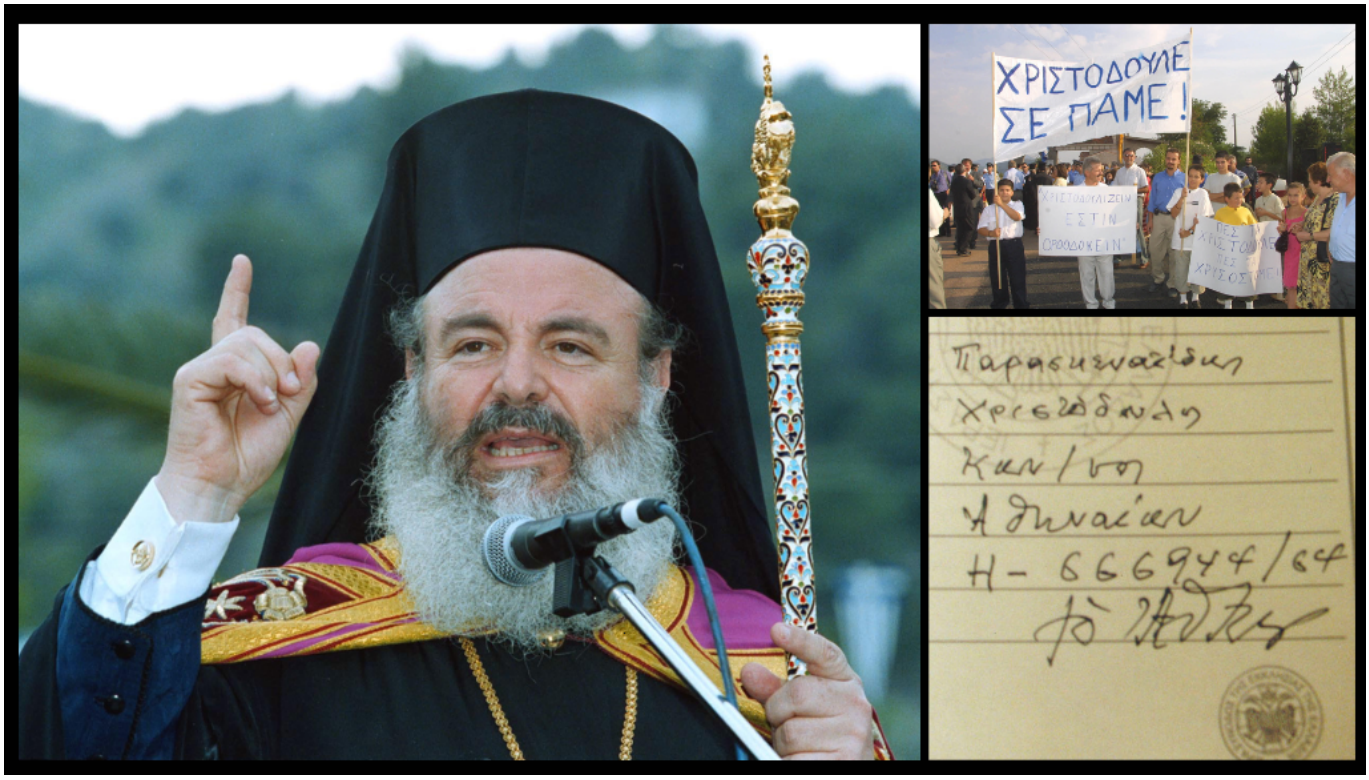

> ***«Κρατήστε τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία γιατί αυτά είναι τα θεμέλιά μας. Επάνω σε αυτά μπορούμε να στηριχτούμε για να επιβιώσουμε για να μην έρθει κανένας οδοστρωτήρας και μας κάνει όλους αλοιφή. Δεν πρέπει να γίνουμε αλοιφή σούπα, Πρέπει να διατηρήσουμε το σχήμα που έχουμε και που είναι η παράδοσή μας… Προσέξτε μην αφήσετε ποτέ να σας κάνουν κιμά». (Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, 15 Απριλίου 2000 σε μαθητές στην Κυψέλη).***

Δεκαπέντε χρόνια συμπληρώνονται από τις 28 Ιανουαρίου 2008, από την ημέρα που ο **Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος,** ο Προκαθήμενος της Ελλαδικής Εκκλησίας – που άνοιξε την πόρτα της Εκκλησίας στους νέους, αγαπήθηκε και αμφισβητήθηκε για τις πληθωρικές δηλώσεις του – πέρασε το κατώφλι της ιστορίας.

-

Γράφει η Κάτια Τσιμπλάκη

Η εκλογή του στον Αρχιεπισκοπικό Θρόνο ήταν ένα σημείο καμπής για την ιστορία της **Εκκλησίας της Ελλάδος.** Η μακρά ασθένεια του προκατόχου του μακαριστού **Αρχιεπισκόπου Σεραφείμ** είχε βαθύνει το χάσμα της επαφής των πιστών με την Εκκλησία. Και η ανάδειξή του στο πηδάλιο της **Εκκλησίας της Ελλάδος** ήταν εκείνη που έφερε στο προσκήνιο και στην καθημερινότητα των Ελλήνων την Εκκλησία.

13,14-7-2000-Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΗ ΝΑΞΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΙΤΗ --ΣΤΗ ΦΩΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΦΙΞΗ ΣΤΗΝ ΜΟΝΗ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ (ΦΩΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΣ)(Eurokinissi ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΝΗΣ

Από τον **«αντάρτη» Σεραφείμ** η **Εκκλησία της Ελλάδος** είχε περάσει στον επικοινωνιακό **Χριστόδουλο**. Από την Εκκλησία η οποία τα πέτρινα χρόνια της δεκαετίας του ‘70 περιοριζόταν στο ποιμαντικό της έργο και αναζητούσε την ισορροπία στις σχέσεις της με την πολιτεία, έχει περάσει πλέον στην Εκκλησία που διεκδικούσε ευρύτερο ρόλο, παρεμβαίνοντας στο δημόσιο βίο και την πολιτική.

«Ο **μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ** δεν έπαθε ίλιγγο από το αξίωμά του αλλά παρέμεινε απλός όπως ήταν στην αρχή», είχε πει στις 9 Απριλίου 2002 ο **Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος** για τον Προκάτοχό του.

Η εκλογή του Χριστόδουλου στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο

Στις 28 Απριλίου 1998, ο **Χριστόδουλος Παρακευαϊδης, μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού**, ανέλαβε το πηδάλιο της **Εκκλησίας της Ελλάδος.** Έπειτα από πέντε χρόνια έντονων εκκλησιαστικών ζυμώσεων εξελέγη **Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος**. Διαδέχθηκε τον αείμνηστο **Σεραφείμ** (κατά κόσμον Βησσαρίων Τίκα), τον μακροβιότερο Αρχιεπίσκοπο που διαποίμαινε την **Εκκλησία της Ελλάδος** επί 24 χρόνια.

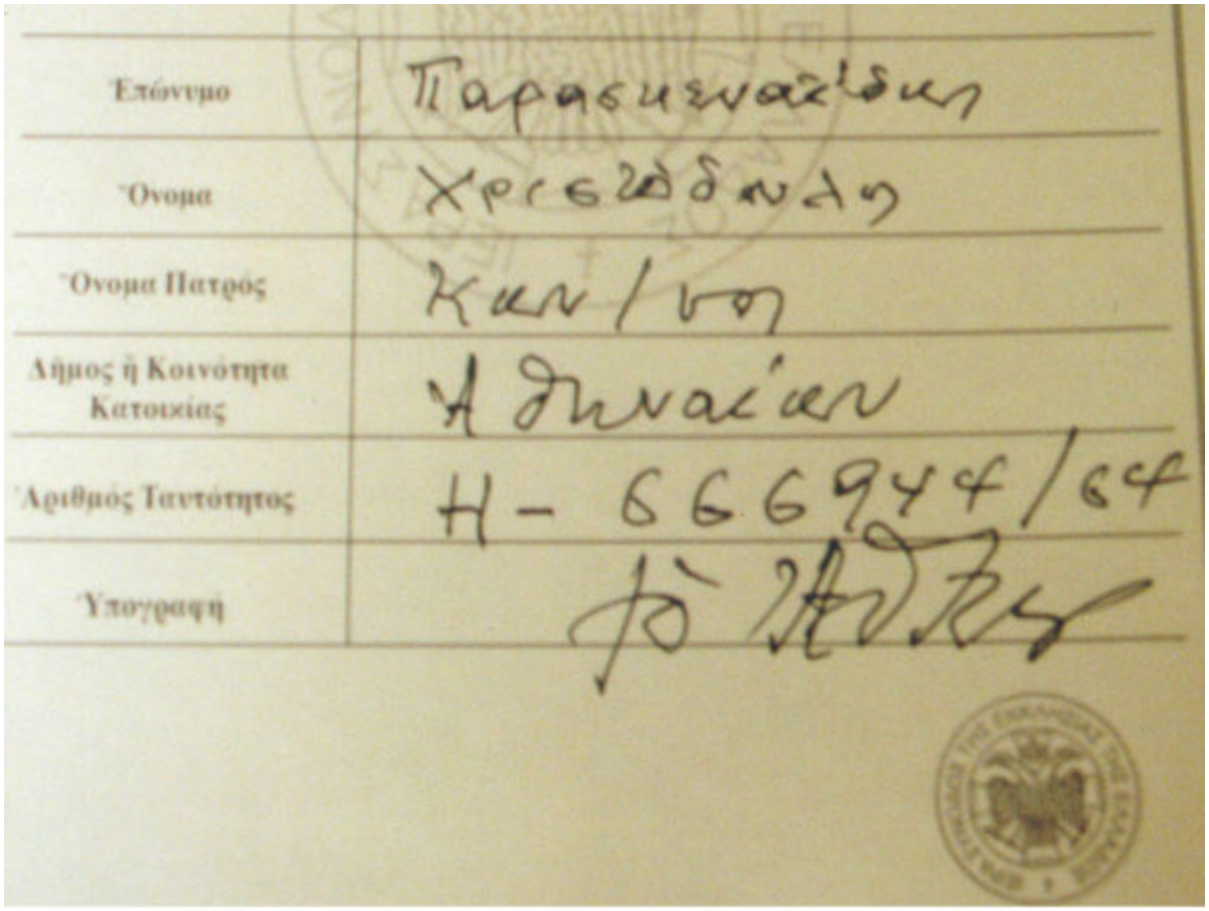

Eurokinissi ΤΗΛΕΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ - ΜΕΤΕΩΡΑ - ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ - ΕΓΓΡΑΦΟ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΓΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΟΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΨΕ Ο ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Το πώς αντιλαμβανόταν το ρόλο που έπρεπε να διαδραματίσει η **Εκκλησία** τον περιέγραψε ως νεοεκλεγείς **Αρχιεπίσκοπος** στο 9 Μαΐου στον ενθρονιστήριο λόγο του. «*Σήμερα χρειαζόμαστε εμπνευσμένο, κατηρτισμένο, κοινωνικό, ευαίσθητο στις διεθνείς πραγματικότητες κλήρο, έτοιμο να βοηθήσει οποιονδήποτε άνθρωπο έχει ανάγκη... Με ρωμαλεότητα και τόλμη οφείλουμε να καταπιαστούμε ουσιαστικά με τα προβλήματα της νεολαίας μας, δείχνοντας αγάπη προς τα παιδιά μας, μιλώντας τους με ειλικρίνεια, πίστη πειθώ και επίγνωση... Στην Ελλάδα βρίσκεται η καρδιά της Ευρώπης και χωρίς Ελλάδα δεν νοείται Ευρώπη. Η πνευματική κληρονομικά του Ελληνισμού συνιστά πολύτιμο μαργαρίτη για τον ευρωπαϊκό κόσμο*». Όσοι ιεράρχες τον ψήφισαν αλλά ακόμη και εκείνοι που δεν συμφωνούσαν με τις επιλογές του πληθωρικού **μητροπολίτη Δημητριάδος και Αλμυρού**, κατάλαβαν ότι μια νέα σελίδα είχε γυρίσει στην **Εκκλησία της Ελλάδος.**

«Ευχαριστώ από καρδίας τους αδελφούς μου Σεβ. Ιεράρχες, τα μέλη της Ι. Συνόδου της Ιεραρχίας, πού με ανέδειξαν με την εμπιστοσύνη των στον υψηλό αυτό εκκλησιαστικό θώκο, πού συνθέτει την εικόνα του προσωπικού μου Γολγοθά, μια και μοιάζει περισσότερο με επώδυνο Σταυρό παρά με χρυσοποίκιλτο θρόνο. Επίσης ευχαριστώ και τον ευσεβή ορθόδοξο Ελληνικό Λαό μας, γιατί με τις αυθόρμητες και συγκινητικές εκδηλώσεις του απέδειξε τον ακατάλυτο δεσμό του με την Εκκλησία του, στηρίζει σ' αυτήν χρηστές ελπίδες και εμπιστεύεται τους ηγέτες της», είχε πει στην πρώτη ομιλία του.

Τα πρώτα χρόνια της Αρχιεπισκοπείας

Τα πρώτα χρόνια της **Αρχιεπισκοπικής** του θητείας ήταν το πρώτο θέμα στα δελτία ειδήσεων. Μιλούσε με τη γλώσσα του λαού, συμβούλευε τους νέους για να αποφύγουν τα ναρκωτικά, κατέκρινε τις πολιτικές επιλογές που αύξαναν την ανεργία, τη μοναξιά, τα ψυχολογικά προβλήματα.

14/9/2000-ΜΕΤΕΩΡΑ-ΜΟΝΑΣΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ-Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΜΕ ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Λαοφιλής, χαρισματικός, με άριστη επικοινωνιακή πολιτική. Επί των ημερών του η τεχνολογία πέρασε την πόρτα της **μητρόπολης Δημητριάδος** και αργότερα επί Αρχιεπισκοπείας, η **Εκκλησία της Ελλάδος** "μίλησε" τη γλώσσα της νεολαίας.

«Χριστόδουλε σε πάμε» ήταν το σύνθημα που φώναζαν μαθητές και φοιτητές όταν τους επισκεπτόταν στο σχολείο. *«Και εγώ σας πάω»* τους απαντούσε λέγοντας τους ένα ανέκδοτο.

Ο **Χριστόδουλος** δεν δίστασε να κινητοποιήσει τον ελληνικό λαό, όταν η κυβέρνηση του **Κώστα Σημίτη** έθεσε θέμα κατάργησης του θρησκεύματος από τις αστυνομικές ταυτότητες και συγκέντρωσε εκατομμύρια υπογραφών. Υποδέχθηκε τον **Πάπα Ιωάννη Παύλο** στην Πνύκα, ο ίδιος όπως έχουν αποκαλύψει στενοί του συνεργάτες αντιλαμβανόταν την ιστορικότητα της επίσκεψης για την Εκκλησία της Ελλάδος παρά τις έντονες επικρίσεις που δεχόταν από τις κραταιές εκκλησιαστικές οργανώσεις.

Δημιούργησε κέντρο στήριξης οικογένειας, σχολές γονέων, κέντρο υποδοχής κακοποιημένων γυναικών, στέγη φιλοξενίας έκτακτων περιστατικών, κέντρο αποκατάστασης δυσπροσάρμοστων ατόμων, βρεφονηπιακούς σταθμούς, διοργανώνει αιμοδοσία και ανέλαβε την πρωτοβουλία για την ενίσχυση των Χριστιανικών οικογενειών με τρία παιδιά στη Θράκη. Ήταν άλλωστε και ο νεότερος ιεράρχης που ανέλαβε το πηδάλιο της **Εκκλησίας της Ελλάδος.**

Πως αντιλαμβανόταν το ρόλο του

«Όσοι από μας έχουμε αναλάβει καθήκοντα να είμαστε ηγέτες του λαού μας - εφόσον αυτός μας προσέχει και προσβλέπει σε μας- έχουμε καθήκον να του προσφέρουμε και τα πρότυπα του αγωνιζόμενου ανθρώπου και χριστιανού, αυτού που προτιμά πολλές φορές να θυσιάσει την ηρεμία και την ησυχία του χάριν της αλήθειας, της δικαιοσύνης και γενικότερα των αρχών που υπηρετεί» είχε πει στις 5 Δεκεμβρίου 2003 εξηγώντας για το πως αντιλαμβανόταν το ρόλο του ο **Αρχιεπίσκοπος της Εκκλησίας της Ελλάδος.**

Ο πόλεμος των ταυτοτήτων και η κόντρα με τον Κώστα Σημίτη

Οι σχέσεις της Εκκλησίας με την κυβέρνηση του **Κώστα Σημίτη** ακροβατούσαν σε τεντωμένο σχοινί, λόγω της απόφασης της κυβέρνησης να προχωρήσει στην κατάργηση της αναγραφής του Θρησκεύματος από τις ταυτότητες.

Στις λαοσυνάξεις που είχε διοργανώσει σε **Αθήνα** και **Θεσσαλονίκη**, συγκεντρώθηκαν χιλιάδες πιστοί. Ο ίδιος πάντως αρνείτω ότι ο λόγος του είχε πολιτική χροιά. *«Ας κοιμούνται ήσυχοι οι κυβερνώντες δεν είμαι εκείνος εγώ που αμφισβητώ την πολιτική επικυριαρχία τους»,* είχε πει από τον άμβωνα της Αγίας Τριάδας στον Πειραιά τον Ιούνιο του 1998.

«Κύκλοι της άθεης ιντελιγκέντσιας και όχι μόνον αυτοί τώρα απέκτησαν κυβερνητική φωνή και δύναμη και παρέσυραν τον πρωθυπουργό...οι θιασώτες του εκκοσμικευμένου και άθεου κράτους διατείνονται ότι η εκκλησία δεν μπορεί να ασκεί δημόσια εξουσία». «Ο ***Υπουργός Δικαιοσύνης Μιχάλης Σταθόπουλος*** *προανήγγειλε βίαιο* ***θρησκευτικό αποχρωματισμό*** *τη Παιδείας του κράτους πράμα που δηλώνει την κρυφή απώτερη επιδίωξη της αποθρησκειοποίησης και του ελληνικού λαού”*, είχε πει στις 12 Οκτωβρίου 2000, μιλώντας για τον παλιό συμφοιτητή του στη Νομική **Μιχάλη Σταθόπουλο,** στον οποίο τα είχε... ψάλλει ουκ ολίγες φορές.

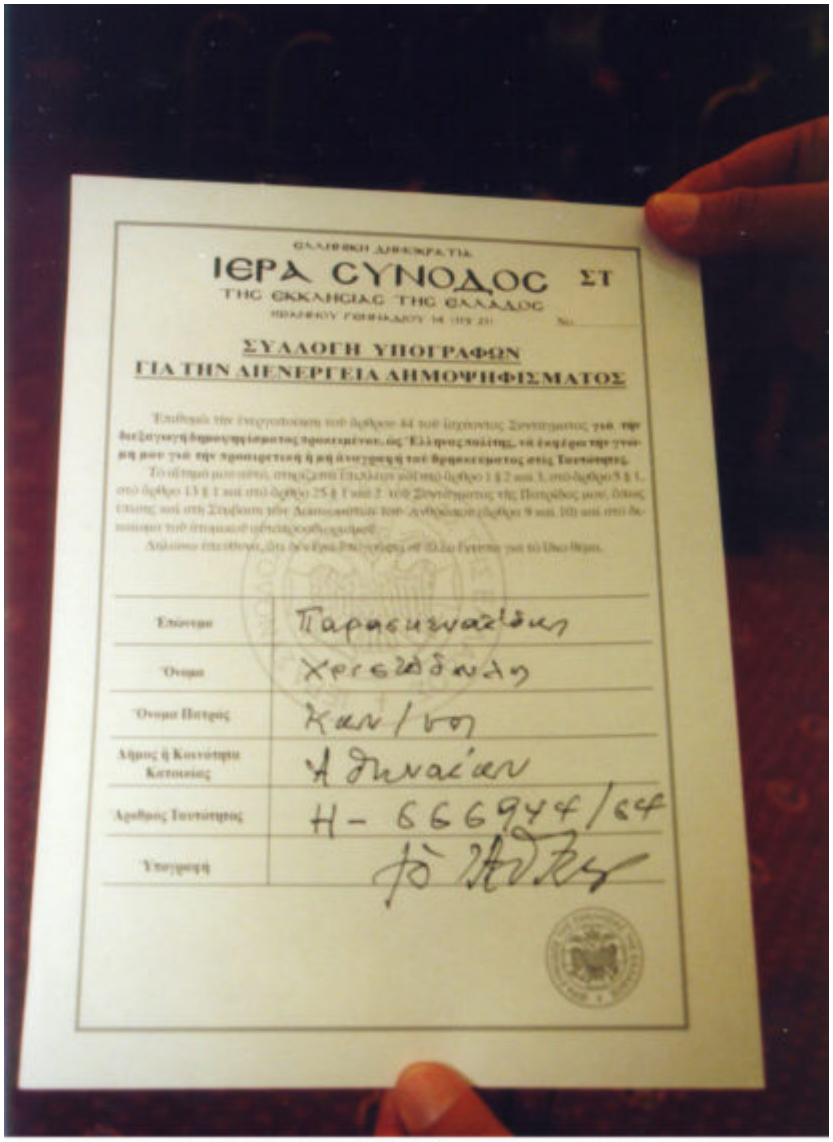

EuroKinissi ΤΗΛΕΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ - ΜΕΤΕΩΡΑ - ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ - ΕΓΓΡΑΦΟ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΓΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΟΠΟΥ ΥΠΕΓΡΑΦΕ Ο ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Ενώ για τη συγκέντρωση τριών εκατομμυρίων υπογραφών κατά τη μη υπογραφής του θρησκεύματος είχε πει: *«Αυτοί που γκρεμίζουν τα εθνικά θεμέλια αυτού του **έθνους** και δεν δίνουν λόγο σε κανέναν, πρέπει να γνωρίζουν ότι υπονομεύουν το έθνος. Είναι οι ψευτοκουλτουριάρηδες που μας κατηγορούν για εθνικιστές και πρέπει να μπουν στη θέση τους. Ο λαός δεν τους ακολουθεί και τα τρία εκατομμύρια των υπογραφών είναι μάθημα για το έθνος. Είναι φωνές που κανείς δεν έχει το ανάστημα να τις παραβιάσει... Αν κουνούσαμε το δαχτυλάκι μας, θα γίνονταν 6-7 εκατομμύρια* (14 Μαρτίου 2002).

Όχι στην καύση των νεκρών

Ο **Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος** έλαβε θέση σε μείζονα κοινωνικά θέματα, όπως την καύση των νεκρών. Δήλωσε ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία τάσσεται εναντίον της καύσης καθώς σε αντίθετη περίπτωση, όπως είπε χαρακτηριστικά, δεν θα

είχαμε ούτε τα λείψανα αλλά ούτε και τα σκηνώματα των Αγίων. Παράλληλα, εξέφρασε τη θέση της Εκκλησίας για τη βιοηθική. Για τις μεταμοσχεύσεις είπε ότι η Εκκλησία συντάσσεται με αυτές, τάχθηκε εναντίον της παρένθετης μητρότητας αλλά και της τεχνητής γονιμοποίησης μόνο με αυστηρές προϋποθέσεις και με κώδικα ηθικής προκειμένου να δημιουργούνται γονιμοποιημένα κύτταρα που να μπαίνουν στο... ψυγείο.

Η εκκλησιαστική περιουσία το μεγάλο αγκάθι

Ο **Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος** είχε ξεκινήσει τις συζητήσεις για την αξιοποίηση της **Εκκλησιαστικής περιουσίας** κάτι που δεν προχώρησε ποτέ. Πρώτος προσπάθησε να επικοινωνήσει στον Ελληνικό λαό ότι η αμύθητη περιουσία της **Εκκλησίας** ήταν ένας μύθος και ότι τα περισσότερα από τα ακίνητά της ήταν παλαιά, έχριζαν πολλές επισκευές ενώ πολλές εκτάσεις ήταν διακατεχόμενες με το κράτος.

Οι αντεγκλήσεις με την Μητέρα Εκκλησία

Επί των ημερών του **Αρχιεπισκόπου Χριστόδουλου** οι σχέσεις με το **Οικουμενικό Πατριαρχείο** πέρασαν από “σαράντα κύματα”. Το ζήτημα των Μητροπόλεων των **Νέων Χωρών** ήλθε πολλές φορές στην Εκκλησιαστική

επικαιρότητα.

Eurokinissi ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΝΗΣ

21/10/2000 ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΡΙΑΡΧΗ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟΥ ΕΥΧΗΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ

Έντονη δυσαρέσκεια είχε προκαλέσει κα η δημιουργία γραφείου της **Εκκλησίας της Ελλάδος** στις Βρυξέλλες με το οποίο είχε επιδιώξει να λειτουργήσει ως αντίβαρο στο αντίστοιχο του Οικουμενικό Πατριαρχείο. Παράλληλα, επί των ημερών του έδωσε το «πράσινο φως» για τη δημιουργία γραφείου του **Οικουμενικού Πατριαρχείου** στην Αθήνα. Σε ότι αφορά την Ε.Ε ήταν από τους πρωτοστάτες για την αναγραφή στο νέο **Ευρωπαϊκό Σύνταγμα** του Χριστιανισμού ως πηγή πολιτισμού της Ε.Ε.

Η Ευρώπη και η άθεη ιντελιγκέντσια

Η παγκοσμιοποίηση ήταν ένα θέμα στο οποίο αναφερόταν συχνά στα κηρύγματά του ο **Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος**.

*«Η **παγκοσμιοποίηση** επιδιώκει να μας κάνει χυλό, σούπα, πρόβατα ή μάλλον γαλοπούλες, ώστε κάποιος να μας καθοδηγεί με το καλάμι»*, είχε πει στις 5 Απριλίου 2004. Ενώ για το Έθνος και την Ελληνισμό που υμνούσε συχνά ανέφερε: *«Η λέξη έθνος έχει εξοστρακιστεί από τη γλώσσα μας, γιατί ορισμένοι τη συγχέουν με τον **εθνικισμό**. Οι πατριώτες δεν είναι εθνικιστικές. Ορισμένοι ρομαντικοί δεχόμεθα επίθεση για τις απόψεις μας».* (5 Ιουνίου 2004).

«Εσείς τι θέλετε να είσθε; Κρέας ή κιμάς; Οι ξένοι θέλουν να μας κάνουν κιμά, ενώ το κρέας είναι στέρεο πράγμα» είχε πει στις 29 Οκτωβρίου 2002 για το ίδιο θέμα.

Ο Χριστόδουλος και η Εκκλησιαστική αντιπολίτευση

Επι των ημερών του Αρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, η εκκλησιαστική αντιπολίτευση με πρωταγωνιστές τον τέως Ζακύνθου και νυν Δωδώνης, τον μακαριστό Ιωαννίνων Θεόκλητο και οι αντεγκλήσεις στην ιεραρχία έδιναν συχνά πρωτοσέλιδα σε εφημερίδες. Σε περιόδους ενδοεκκλησιαστικών κρίσεων έμπαινε ακόμη και «κόφτης» στα κινητά εντός της αίθουσας της Ιεραρχίας για να μην μεταφέρονται εκτός Συνόδου οι συνομιλίες σε φλέγοντα ζητήματα.

Οι σχέσεις με τις ανά τον κόσμο Ορθόδοξες Εκκλησίες

Ο **Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος** έπαιξε καταλυτικό ρόλο στην εξωστρέφεια της **Εκκλησίας της Ελλάδος.** Επισκεπτόταν τις ανά τον κόσμο **Ορθόδοξες Εκκλησίες** και ήταν κοινωνός σε ολα τα μεγάλα Εκκλησιαστικά γεγονότα.

25/8/2000--ΙΣΡΑΗΛ-ΒΗΘΛΕΕΜ-ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑΣΕΡ ΑΡΑΦΑΤ
ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟ(ΤΗΛΕΦΩΤΟ)

Eurokinissi ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΝΗΣ

Η κοίμηση

Άφησε την τελευταία του πνοή στις 28 Ιανουαρίου 2008 σε ηλικία 69 ετών στο σπίτι του στο Ψυχικό, σχεδόν δύο μήνες πριν συμπληρώσει δέκα χρόνια στον αρχιεπισκοπικό θρόνο. Ξημερώματα της 28ης Ιανουαρίου, λίγο μετά τις 5.00 το πρωί το τηλέφωνο των Εκκλησιαστικών συντακτών χτύπησε από το **Γραφείο Τύπου** της Αρχιεπισκοπής Αθηνών μεταφέροντας την είδηση του θανάτου του.

Λίγες μήνες νωρίτερα, (μετά το ταξίδι του στο Μαϊάμι όπου δεν έγινε ποτέ η μεταμόσχευση του ήπατος από τον καθηγητή κ. **Ανδρ. Τζάκη** λόγω των πολλαπλών όγκων και μεταστάσεων) είχε ζητήσει να δει στο σπίτι του στο Ψυχικό τους Εκκλησιαστικούς Συντάκτες. *«Έχει ο Θεός»,* έλεγε ο Μακαριστός Αρχιεπίσκοπος ο οποίος δεν έχασε ποτέ το χαμόγελό του παρά μόνο τις τελευταίες εβδομάδες όπου πλέον οι ώρες της ανάπαυσης γίνονταν όλο και περισσότερες.